

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény Margitai József szerkesztő nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Fischel Fülöp könyvkereskedése.
Ide küldenek az előfizetési díjak nyitlerek és hirdetések.

Hirdetések jutányosan számíttatnak.

MURAKÖZ

Előfizetési árak:

Egész évre 8 ko
Fél évre 4 ko
Negyed évre 2 ko
Egyes szám ára 20 fl.

Hirdetések elfogadtnak:

Budapest: Goldberger A. V. és Eckstein B. hird. irod. Bécsben: Schalek H., Dukas M., Oppelik A. «Általános Tudósító» hirdetési osz. t. tálya Budapest.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Nyitlér potlára 20 fl.

A »Csáktornyai Takarékpénztár«, »Muraközi Takarékpénztár«, a »Csáktornya Vidéki Takarékpénztár« s a t. hivatalos közlönye.

A csáktornyai jótékonycélú keresztény nőegylet közgyűlése.

A »Csáktornyai Jótékonycélú Keresztény Nőegylet« folyó hó 7-én tartotta az évi közgyűlést Probszt Ferencné elnöklete alatt.

A tárgysorozat első pontja volt a titkári jelentés az egylet 1903. évi állapotáról, a miből a következőkkel közöljük:

A jelentés eleje visszatérint az egylet immár 25. éves múltjára, s erről a következő szavakban emlékezik meg:

Egyletünk 1879. év január havában alakult meg s így immár 25 esztendő óta fejt ki áldásos működését. 25 esztendő! Csak egy rövidke pillanat az idők végtelen árában és mégis, ha elgondoljuk, hogy milyen sok jót vitt végbe ezen idő alatt egyletünk hány szegény arcáról törülte le a fájdalom sajtolta könnyeket, hány szegény család nyomorán enyhített s minő sok emberrel szemben gyakorolta az isteni gondviselés szerepét s volt igazi istápolója a társadalom elnyomottjainak, üldözöttjeinek lehetetlen, hogy emelt lövel, büszkén ne tekintsen vissza az egyesület minden egyes tagja arra a multra, mely mult a jótékony-ság kiapadhatatlan forrása s a nems cselekedetek végtelen láncolata. E multból merítsünk erőt a jövőre, hogy azt a nemes célt, a mit ama fenköli nők, kik ez egyletet 25 évvel ezelőtt megalapították, maguk elé kitűztek, minél fokozottabb mértékben megvalósíthassuk s a csáktornyai nők továbbra is a jótékony-ság apostolai s a szegények és nyomorgók védőangyalai maradjanak!

A titkári jelentés átlér aztán a nőegylet 1903. évi működésének részletes ismertetésére s szól a választmány működéséről, a segélyezési ügyről, az egylet vagyonáról és a tagok létszámáról.

A választmány az elmúlt évben két ülést tartott. Első ülésében foglalkozott a karácsonyi segélyezés ügyével, inasodik ülésében bizottságot küldött ki a számadások átvizsgálására.

Meleg hangon emlékezik meg itt a jelentés Brauner Lajosról, az egylet volt titkárról, ki mint rendkívül tevékeny, fáradtságot nem ismerő ember, az egylet érdekeit teljes erejével előmozdította s most is csak azért vált meg a titkári állásról, mert betegsége őt erre kényszerítette. — Meleg részvétellel emlékezik meg a jelentés Kayser Lajosné urnőről, kinek elhunytával ugy az egylet, mint a választmány egyik igen érdemes tagját veszítette el.

Nemes célját: a szegényeken segíteni ez évben is szakadatlannal teljesítette az egylet és pedig a következő mértékben:

1 szegény kapott havonként 8 K.
7 " " " 4 "
10 " " " 3 "
11 " " " 2 "-át,

egy összesen 29 szegény részesült állandóan az egylet jótéteményeiben. Ezenkívül karácsonykor 22 szegény kapott $\frac{1}{4}$ — $\frac{1}{4}$ öl lúzi fát és 20 gyermek meleg lábbelit. Összesen 390 segélyezés volt, tehát nincs napja az évnek, melyre 1—1 segélyezés ne jutott volna, sőt némelyikre több is esett.

Az egylet vagyona — az állandó és nagymérvű segélyezés mellett is szaporodott 136 K. 44 fillérral s jelenleg az egylet vagyona 6346 K. 44 fillér., mely összeg a három csáktornyai pénztárban van elhelyezve.

Hálával emlékezik meg itt a jelentés azokról, kik az egyletet nemes céljainak kivételében anyagi támogatásban részesítették. Ezek: a Csáktornyai Takarékpénztár 120 K.-val, a Muraközi Takarékpénztár 80 K.-val, a Csáktornya Vidéki Takarékpénztár 40 K.-val, Festetics Jenő Gróf ur 6 méltósága 60 K.-val és dr. Schwarc Albert ur 20 K.-val.

Az egylet az év elején 104 tagot számolt. Elköltözött ezek közül 1, kilépett 5 és meghalt 3, így a tagok száma jelenleg 95.

A jelentés a következő szavakkal végződik:

„Mielőtt még jelentésemet befejezném, engedjék meg, hogy egyszerű szavakkal, de teljesen átérezve mindama jót, a mit Kegyetek gyakoroltak, mondjak köszönetet ama sok-sok szegény nevében, kiknek az önk jóság, nemeslelkűsége tette elviselhetővé az élet nehéz terhét. De nem is találnék elég szép szavakat jószívűségük, nemeslelkűségük méltatására. Legszebb jutalmukat leljük fel abban a boldogító tudatban, hogy jót tettek! S ha nem vesztett még ki a hála érzete az emberi kebelből ugy bizonyára sok-sok szegény ajka rebeg köszönetet a Kegyetek jóságáért s kéri mindennapi imájában a Mindenható áldását önökre. S ha talán mégis hálátlanságot tapasztalnának, ne csüszesse el ez önöket s ne tántorítsa el Kegyeteket arról az utról, melyen haladva a keresztény vallás legszebb törvényének engedelmeskednek.”

A titkári jelentés tudomásul vétele után Martincsevics Julcsa pénztáros jelentette elő az évi számadásokat, melynek fő eredményét már föntebb közöltük. — A számvizsgáló-bizottság jelentésének meghallgatása után a közgyűlés a pénztárosnak a felmentést megadta s egyszersmind Martincsevics Julcsa pénztárosnak a számadások gondos vezetéséért jegyzőkönyvi köszönetét nyilvánította.

Az állásáról lemondott Brauner Lajos

helyébe Bencsik Richárd választott meg az egylet titkárává.

Az elhunyt Kayser Lajosné helyébe Murai Róbertné lett megválasztva választmányi tagnak.

Még néhány segélyezési ügy elintézése után a közgyűlés véget ért.

Az alispáni jelentésből.

Az 1886. évi XXI. t.-cz. 68. §. s) pontja, valamint az eddigi gyakorlatnak megfelelően van szerencsém vármegyénk közigazgatásának és az ezzel összefüggő ügyeknek állapotáról jelentésemet, — mely a mult évi augusztus hó 1-től december hó végéig terjedő időszakot foglalja magában, — a következőkben előterjeszteni:

A felnőttek közegészsége elég kedvezőnek mutatkozott. Leginkább a légzőszervek hurutos bántalma és hasihagymáz képeztek a gyógykezelés tárgyát jó gyógyulási százalékkal.

A gyermekek közegészsége hasonló volt a felnőttekéhez, azonban november hó vége felé és december hóban némileg rosszabbodott, a menyhában a kanyaró és vörheny járványosan uralkodott, azonban az előbbi csak 2-, az utóbbi pedig 8% halálozást okozott, mely körülményt figyelembe véve a gyógyulás eredménye elég kedvezőnek mondható.

A szemeses köthártyalob, mely a perlaki, csáktornyai és alsóendvai járásokban tájkórosan uralkodik, a többi járásokban és r. t. városokban pedig szórányosan fordul elő, 3202. számmal szerepelt; ezek közül 765 gyógyult, 24 elhalt vagy távozott, 2413 gyógykezelés alatt maradt.

A járásorvosok 181 közegében teljesítették az egészségrendőri vizsgálatot.

Van a vármegye területén 26 lelenc, 312 dajkaságba adott, 823 elm-beteg hűlye 659 siketnéma, vak és nyomorék, 1666 közegélyre szorult, 1631 keresetkeltlen árva.

Az állategészségügyi viszonyok az 1903. év második felében — eltekintve a ragadós száj- és körömfajás okozta megbetegedésektől — eléggé kedvezőek voltak.

Az 1888. VII. t.-cz. 24. §-a s az ennek alapján kibocsátott földmívelésügyi miniszteri rendeletek értelmében hivatalból jelentendő ragadós állati betegségek közül előfordultak: a lépfene, a veszettség, a takonykór, a ragadós száj- és körömfajás, az ivarszervi hólyagos kiütés, a rühöség, a sertésorbán és a sertésvész, míg a keleti marhavész, a ragadós tüdőlob és juhhimlő, a tenyészbenáság és a bivalyész egyetlen esetben sem kerültek észlelés alá.

A lépfene leginkább a Zala folyó mentén, továbbá a Kerka, Lendva és Kebele patak mentén fekvő községekben lépett fel, s ezek közül is leginkább azokban, a melyeknek legelőjük vagy réjük árterületen fekszik. A védőőjtások igénybevétele majdnem kivétel nélkül megszüntette a további elhullásokat.

A veszettségi esetek száma a multhoz képest jóval gyérült, amely körülmény minden bizonynyal legalább részben az erőlyesen fogantatott óvintézkedéseknek köszönhető. Mindössze Nagykanizsa és Zalaegerszög r. t. városban, továbbá a zalaszentgróthi járás két községében állapított meg 1—1 eben.

A takonykór csak egy községben fordult elő behurcolás következtében, a beteg és a fertőzésre gyanus lovak azonnali kiirtása a kór továbbterjedésének gátat vetett.

Az állategészségrendőri intézmények működése kielégítő volt; e téren súlyosabb jellegű mulasztások vagy szabálytalanságok nem fordultak elő. Ezen intézmények állandó továbbfejlesztése és tökéletesítése a múlt félévben sem szünetelt; nevezetesen pedig a marhahajót utakról készített szabályrendelet tervezet, mely tárgyalás alatt van; továbbá a gyepmesteri intézmény egyöntetű szabályozása tanulmányozás tárgyát képezi.

Zalavármegye népoktatásügyének állapotáról van szerencsém jelenteni: A tankötelesek száma 79.340.

A tankötelesek nyelv szerinti viszonya:

Magyar	59.167
Német	670
Tót	10
Horvát	15.337
Vend	4.156

Jelenleg van a vármegyében 430 elemi iskola, 2 felső népiskola, 9 polgári iskola. Az elemiek közül 46 állami, 66 községi, 269 róm. kath., 22 ev. ref., 17 ág. ev., 10 izraelita. A felső népiskolák közül 1 állami, 1 községi jellegű.

A polgári iskolák közül 8 állami, 1 róm. kath. jellegű.

Iparos tanonciskola van 8, alsófokú kereskedelmi iskola 3.

A kisdévedelem ügyét huszonhat kisdévododa, hat állami gyermekmenedékház s harmincöt nyári gyermekmenedékház, tehát összesen hatvannyolc óvintézet szolgálja, 6.053 kisdévodozásáért.

Teljesen készen áll a drávaegyházi állami elemi iskola mellé állítandó állami kisdévododa új épülete; a muracsányi két községi jellegű kisdévododa államosításának feltételes tárgyalás alatt. Járulmányi vonatkozásaiban meg van állapítva az 1904-ben megnyitandó csabrendeki állami kisdévododa ügye. Városi kezelésbe ment át a nagykanizsai egyesületi kisdévedelem.

Miniszter ur azon intérdiójához képest, hogy az állami elemi iskolák mellé fokozatosan kisdévodák állíttassanak: a szükségesség és tett ajánlatokhoz képest a szervezés anyaga az egész vonalon feldolgoztatott s további elbírálás céljából felterjesztett.

Ezen időszakban állami elemi iskola nyitott Drávaegyházban és Szentlislán.

Elő van készítve Nyírvölgy, Kristófalva és Szentilona községek állami iskoláinak ügye. Tárgyalás alatt van a vízszentgyörgyi és szelencei fárak iskolázásának rendezése.

Ezen időszak fontosabb tanügyi építkezései közül befejezést nyert s rendeltetésének már átadott a csáktornyai állami elemi fiú- és leányiskolák új épülete.

Épp így a hodosáni, szentadorjáni és szentlislói állami elemi iskolák új épületei.

A vármegyében már huszonnégy gazdasági ismétlő iskola működik, ezerháromszáz növendékkel. A tanítók között mindinkább növekedik a szőlészeti, borászati, mezőgazdasági tanfolyamokon gyakorlatilag képezett tanítók száma, kik hivatva vannak szakképzésüket vidékük speciális gazdasági viszonyai szerint a szervezendő gazdasági ismétlő iskolában értékesíteni.

Zalavármegyében ez idő szerint 747 tanító működik.

Ezek közül képesített 704, nem képesített 43, rendes 722, segéd 25, férfi 569, nő 178.

A nem képesített tanítók közt tanítóképző intézeti évfolyamokat végzett, vagy óvodói oklevéllel bíró tanítók, illetve tanítónők is foglaltatnak.

Az alkoholizmus erkölcsi és anyagi pusztításai ellen, a vallás- és közoktatásügyi Miniszter 1903. évi 1125. elnöki számu leiratára az iskola is, mint az erkölcsi élet irányításának egyik legfontosabb és legjótékonyabb hatású tényezője, — megindította küzdelmét ezen rettenetes ellenség ellen, melynek elválaszthatatlan szövetsége a nyomor, a lelki, testi elzűlés, a munkakedv, munkabírás és keresetképeség csökkenése, a család, hit, erkölcs lazulása.

A megyei tanítói járásköröknek külön tevékenységén kívül, intézkedés történt, hogy a tanintézetek minden osztályában, az illető osztály tantervéhez illeszkedve és a növendékek értelmi fejlettségi fokához mérten, az olvasókönyvhöz kapcsoltnak, vagy az egészségápolás és embertan tanítása fonálán, az alkoholizmus nyomán jelentkező anyagi és erkölcsi veszedelmek és a nemzet jólétét aláaknázó pusztítások, az egészségügy, a köz-

erkölcs és közgazdaság szempontjából megvilágítva, a tanulókkal, úgy a fiú- mint a leányiskolában megfelelő módon megismerttettsenek.

A törvényhatósági közúti szolgálatra vonatkozólag a következőket terjesztem elő:

A törvényhatósági közúti hálózat az 1903. év végén volt 1196744 km.

Az 1903. évre előirányzott, a közigazgatási bizottság által a járási utibizottságok meghallgatása mellett szabályszerűen engedélyezett fedanyag szállítása, valamint az utfenntartás keretében felmerült egyéb munkák, szállítások és építések általában a kellő időben fejeztettek be, és a járási utibizottságok tagjainak körműködése mellett felülvizsgáltattak.

A pénzügyi adminisztráció terén fenakadás nincs; az egyenes adók összeirásai és kivételi előmunkálatai folyamatosan vannak. Az 1903. évre előírt adók, kincstári követelések, valamint a vármegyei különféle póladók befizetési eredményét, a lefolyt gazdasági év silány volta, főleg azonban a törvényen kívüli állapot miatt kielégítőnek nem mondhatom.

A vármegye közgazdasági állapotáról a következőket jelentem:

A lefolyt félévben az időjárás augusztus havától kezdve egészen november hó közepéig általában kedvező volt a mezőgazdasági munkálatokra nézve. A cséplés jó időben végeztetett, a talaj előkészítése zavartalanul folyhatott, az őszi vetés korán fejeztetett be.

November hó közepétől azonban majdnem december hó végéig oly rendkívüli sok csapadék esett, hogy beteken át szünetelt a mezei munka és pedig mindaddig, míg a bekövetkezett téli fagyok folytán a közlekedés ismét lehetővé vált. Ezen sok csapadéknak tulajdonítható, hogy a Zala és Mura folyók mentén részint vízőmlések, részint pedig az altalajvíz felenkelődése folytán rél és legelőterületek lettek elborítva, melyekre nézve ezen időszakban ezen vízőmlések hátránnyal nem jártak.

Kellemetlenebb volt vármegyénk közép-járasaira nézve a nyári száraz időben nagy mértékben elszaporodott mezei egerek pusztítása a korai vetésekben és lóherésekben, a mely pusztítások csakis a kései sok esőzés folytán szüntek meg anélkül, hogy az egerek is végleg elpusztultak volna.

A kedvező időben befejezett őszi vetések másutt szépen megbokrosodtak és erőteljes állapotban kerültek a téli időszakban és miután időközben elegendő hótakaróva is vannak ellátva a fagyokkal sikeresebben megküzdehetnek.

A tavasziak alá szűkölgelt őszi szántás is jobbra befejeztetett.

Az őszi időjárás megfelelő alakulásának köszönhetjük továbbá, hogy a jó termést adott rengerri kellőleg kiérthetett, míg a csak középtermést nyújtó burgonya szintén száraz állapotban kerülhetett be.

Nem kielégítő eredményeket láttunk a cukor és takarményrépa beszedésénél, mely növények a kedvezőtlen tavaszi időjárás folytán jórészt aprók maradtak. Rosszul sikerült a vármegye nagyobb részében a lóheremag termése, míg a kertü vetemények, babfélék, a búkkönyök, a kender és len kielégítő eredményt szolgáltatottak.

Alapos pauzus volt azonban az elmúlt félévben is a szőlő és gyümölcsstermés silány voltára.

Míg gyümölcsstermésünk most már 3 éven át rosszul sikerült és csakis a legvédebb helyeken adott silány eredményt addig a szőlőtermés részint az 1902/3 évi zord és kemény téli fagyoktól, részint a nyárelőtti sok csapadék folytán fellépett pe-

ronospórától annyit szenvedett, hogy a termény mennyiségileg még az 1902. évi szűk esztendő eredménye mögött maradt. Minősége azonban általában amannál jobbnak nevezhető.

Az olaszbor beözönlése által gyakorolt árnyomás, a borfogyasztásra kirótt magas adótételek, részben az őszi időszakban elromlott hegyi utak állapota is, kedvezőtlenekek voltak a borárok alakulására nézve ezidén is olyannyira, hogy a csekély forgalom miatt pangó borárok nem állanak arányban a felújítások folytán felszaporodott előállítási költségekkel szemben.

Az állattartásra nézve kedvező viszonyok voltak a múlt év második szakaszában is.

A sarjuteremés jól sikerült, a lóher második kaszálása is kielégítő volt — egyedül az őszi takarmányok termése volt hiányos, a legelő és réti legelők is az enyhe őszi időszakban hosszú időig voltak kihasználhatók; mely körülmények összevetve a múlt év első felében uralkodó jó takarmánytermési eredményekkel, azt engedik reményleni, hogy a teleteltés vármegyékben semminemű nagyobb nehézségekkel nem fog járni.

Miután pedig az állatok és állati termékek értékesítése általában kedvező körülmények közt bonyolítottatott le, a belterjesebb állattenyésztésre való átmenet ismét lörelett mozdítva.

Kedvező jelenségnek nevezhető vármegyékben különösen kisgazdáink azon törekvése, hogy jobb anyag tenyésztésének felkarolása által igyekezzenek a válságos gazdasági helyzetükön javítani, a mely igyekezetnél segítségükre fog lenni a tejszővetkezetek felkarolása is melyek ügybuzgó gazdák kezdeményezésére, vármegyénkben is, az elmúlt évben örvedetesen szaporodtak.

És éppen az állattenyésztés és az értékesítési viszonyok fellendülésének köszönhetően első sorban a múlt évben azon körülményt, hogy a még tulságosan el nem adósodott gazdák némileg megküzdehettek a mostoha megilletési viszonyokkal, mely utóbbi viszonyok javulására sajnos a jó közepetermés után észlelt alacsony gabona árak, — nemkülönben a még csak tūrhetősnek sem nevezhető szőlőtermési eredmények vajmi keveset segédkezhettek.

Munkáshiany a múlt évben csak elenyésző mérvben és munkatorlódások idején volt rövid időszakokban észlelhető vármegyénk területén és szerencsénkre a kivándorlás is csak oly szűk korlátok közt mozgott, a melyek még eltűrhető jelenségeknek nevezhetők.

A személy- és vagyónbiztonság súlyosabb természetü bűncselekménnyel megzavarva nem lett; az előfordult kisebb bűncselektek tettesei ellen a kellő eljárás folyamathba lételett.

Fordultak még elő a vármegye egész területén apróbb lopási és tolvajlasi esetek. Tettesei azonban legnagyobb részét kinyomozva az illetékes hatóságoknak átadtattak.

A múlt évi augusztus hó 1-től december hó végéig a vármegye területén előfordult tüzesetek száma 97 volt, melyeknél az összes elhamvasztott érték, a hivatalos kárfelelteli jegyzőkönyvek szerint 131.026 K. lett ki, biztosítás által megtérült 79922 K. s biztosítatlanul szenvedett kár 51.104 K.

A tűz keletkezésének oka a teljesített vizsgálatok szerint 28 esetben gondolatlanosság, 11 esetben gyújtogatás, 4 esetben villámcsapás és 54 esetben kideríthetetlen volt.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Változások** Festetics Jenő gróf gazdasztjei körében. A január hó 25-én elhunyt Vlasic György ujudvari ispán helyébe ujudvari ispánná Mesterich Aladár turcsiscei ispánt, turcsiscei ispánná pedig Nagy Elemér központi gazdasági irnokot nevezték ki a gróf.

— **Gyászhir.** Jaskó Károly nyugalmazott állami tanítóképző-intézeti tanár folyó hó 7-én reggel, életének 66 évében rövid szenvedés után elhunyt. Temetése folyó hó 9-én, kedden délután 4 órakor volt az ágostai hitv. evang. egyház szertartása szerint a vöröskereszt egyesület Erzsébet kórházából (Budapest, I, győri-ut) a farkasréti temetőbe. Az elhunyt 1885-től 1892-ig a csáktornyai áll. tanítóképzőnél volt tanár, honnan Sárospatakra helyezték át s 1894-ben nyugdíjazták. Áldás s béke emlékére.

— **Nyilvános köszönet.** Morandini Bálint takarékpénztári igazgató ur Csáktornya község szegényei számára az idei télen is volt szíves egy vaggon köszönet adományozni, melyet a község elöljárósága folyó hó 8-én osztatott szét. Fogadják a nemeselektől adakozó a város szegényei nevében ezúton is őszinte hálás köszönetét a község elöljáróságának.

Zalavármegye népesedési statisztikája az 1903. év második felében. A folyó hó 8-án tartott megyei kösgyűlés elé terjesztett alispáni jelentés adatai szerint az egész megye területén a múlt év második felében összesen született 7203 gyermek, meghalt 3730 egyén s így a szaporodás 3473. Legtöbben születtek a perlaki járásban, 778-an, s utána a csáktornyai járásban, 745-en, legkevesebb születés volt Zalaegerszegen, 146, s a járások között a zalaszentgróthi járásban. 375. Legnagyobb volt a halálozás a tapolcai járásban, hol 419 egyén halt el. A járások összes lakosságát tekintve, legnagyobb arányú volt a szaporodás a novai járásban, körülbelül 1 1/2 %.

— **Adomány.** A múlt héten Dél-Tiről Csáktornyán keresztül haza utazó magyar munkások közül Csáktornyán visszatérő beteg munkások számára Plichta Béla ur utólag 2 koronát volt szíves adni. Fogadják jószívű adományáért a szegény embernek e helyen is őszinte köszönetét.

— **Hirdetmény.** Csáktornya nagyközség alulírott elöljárósága által ezennel közhírré tétetik, hogy a községnek múlt 1903. évi összes számadásai az 1886. évi XXII. t. c. 142 szakasza értelmében, folyó hó 10 napjától folyó hó 25 napjáig terjedő 15 napon át a község háza tanácsstermében közzemlére helyeztettek azoncélból, hogy azokat az érdekelteket adófizetők a hivatalos órák alatt betekintessék és netalán észrevételeiket megtehessek. — Csáktornyán, 1904 február hó 10-én. Az elöljáróság.

— **Orvosi körökben** már rég ismert tény, hogy a **Ferenc József keserűvíz** valamennyi hashajtó vizet, tartós hashajtó hatása és emlitésre méltó kellemes ízénél fogva, már kis adagban is telemesen felülmulja. Kérjünk határozottan **Ferenc József keserűvizet.**

— **A csáktornyai iparosok „Otthon”-a javára, Csáktornya város iparosai** által február hó 6-án rendezett táncestélyen szépen sikerült. Részt vettek benne ugyiszólván az összes iparosok s az intelligencia is nagyszámban. A jó kedv általános volt s mentül jobban haladt előre az idő, annál ma-

gasabb fokra hágott az. Sárközi zenekara másnap reggel fél 8 órakor még mindig vígan húzta a csárdást. — Az estély alkalmából felülfizettek:

Grünwald és Schwarc 10 K.; Beryák Károly 6 K.; Neumann Róbert, Pethő Jenő, Frász Balázs, Neumann Samu 5—5 K.; Kayser Lajos, Plichta Béla, Strausz Sándor, Szaloni Péter, Pecsnik Ottó, Nuzsy Mátyás, Dr. Schvarcz Albert, Majer Herman, Krasovecz József 4—4 K.; Iváncsics Ignác, Benedikt Béla, Rozenberg Rihard, Antonovics József, Hencsey Gábor, 3—3 K.; Zrinyi Károly, Szilágyi Gyula, Neumann Salamon, Masztnak József, Mraz testvérek, Balláncs István, Kolbenschag Béla, Dénes Béla, Tersztenyak Bódog, Dittrich János, Varga Mihály, Hirschmann Leó, Novák Jakab, N. N. Pulai Lajos, Sulleg János, Bobánovics Kálmán, Stoczer József, özv. Stoczer Györgyné, Hessel Jakab, Heiszig Ferencz, Heilig József, Sáfrán Károly, Tannenbaum Elemér, Gábréc János 2—2 K.; N. N., Cövek István Kollarits Sándor, Dr. Szabó János, Bedics Ferencz, özv. Megla Istvánné, Fischer Endre, Meider Albert, Wollák Béla, Kohn Gyula, Heimmer Izidor, Weisz Márton, Blau Sándor, Blau Arthur, Fleiner Mór, özv. Kollarits Ferencz, Kopjár Sándor, Mayer Károly, Pulay Henrik, Magyarits József, Tömör Boldizsár, Megla Elemér, N. N. 1—1 K.; Hoffmann Ignác 150 K.; özv. Marcus Mihályné 60 f., ifj. Premec Miklós 50 f., Mikk Szilárd 50 f., Horvatics Mihály 40 f., Wengert Alajos 32 fillér. A szíves felülfizetők fogadják az iparosok „Otthona” alap bizottságának hálás köszönetét.

— **A Horgony Pain-Expeller** (Richter-féle Linimentum Capsici comp.) igazi népszeű házi-szerré lett, mely számos családban már több mint 34 év óta mindig készletben van. Hátfájás, csipő-fájdalom, fejfájás, köcsvény, csuszán stb.-nél a Horgony-Pain-Expellerrel való bedörzsölések mindig fájdalomcsillapító hatást idéztek elő, sőt járványkórnál, minő: a kolera és hányóhas-folyás, az altestnek Pain-Expellerrel való bedörzsölése mindig igen hasznosnak bizonyult. Ezen kitűnő házi-szer jó eredménnyel használtatott az influenza ellen is és 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerárban kapható, de bevásárlás alkalmával mindig határozottan: „Richter-féle Horgony-Pain-Expeller” vagy „Richter-féle Horgony-Linimentum”-et tessék kérni és a „Horgony”-védjegyre figyelni kell.

— **Zongoraoktatás.** Weisz Ilonka kissasszony, előnyösen ismert zalaegerszegi zongoralanitónő városunkban szándékozik letelepedni és órák adására ajánkozik. Bővebb felvilágosítással szíveségből szolgál Strausz Sándor könyvkereskedése.

— **A biztosítási ügynökök** vasárnapi munka szünete. A magy. kir. belügyminiszter a kereskedelmi miniszterrel egyetértőleg egy konkrét esetből folyólag kimondotta, hogy a biztosítási ügynöki tevékenység a kereskedelmi és ipartörvény rendelkezései alá eső foglalkozást képez, mint ilyen csak szabályszerű iparigazolvány alapján gyakorolható, s épen ezért a kereskedelmi miniszter 1903. évi július hó 13-án 28559. sz. a kibocsátott rendelete a biztosítási ügynöki tevékenységre is teljes mértékben alkalmazást nyer. Miután pedig ezen rendelet a biztosítási ügynöki tevékenységnek vasárnapokon való végeztetése tekintetében kivételes rendelkezést nem tartalmaz, az ügynöki irodák munkaszüneti napokon az egész napon át zárva tartandók, s az ügynöki tevékenységnek e munkaszüneti napokon szünetelni kell.

— **A német birodalom polgárainak** magyar honosítása. A m. kir. belügyminiszter

f. év január hó 27-én kiadott rendeletében elrendelte, hogy a német birodalom polgárai ezental a magyar állam kötelekébe felvehetőek lesznek annélkül, hogy az eddigi államkötélékből történt elbocsájtásokat igazolni tartoznának.

A drávavasárhelyi »Társaskör» által f. évi január hó 30-án szegénysorsu tanulók felruházása céljából rendezett táncmulatság alkalmából felülfizettek: Pecsnik Ottó (Csáktornya) 5 k.; Gráner Testvérek, Benedikt Béla (Csáktornya) 4—4 k.; Löbl Rezső (Csáktornya) Iszakra József 3—3 k.; Dr. Schvarcz Albert (Csáktornya) Deutsch Lipótné (Lenti) Csakaturner Ignác, Meider Mór, Löwensohn Miksa, Heilig József (Csáktornya) Hrusóczy Elek, Ditrich János 2—2 k.; Baumtsak Frigyes, Sráy József, Keleti Samu, Kornfeind Nándor, Vreszk Vincze, Szirk Frigyes (Csáktornya) Frász Tamás, Grész Valéria, Blau Mór, Dobsa Kálmán (Csáktornya), N. N. 1—1 k.; Beck Miksa 40 fill. Összesen 48 K.; 40 fill. mely összegért fogadják a nemes szívű adakozók a szegény gyermekek nevében ez úton is a rendezőség legforróbb köszönetét.

— **Tolvaj asztalos segéd.** Wittmann Konrád hajoroszági születésű asztalosmestert f. hó 6-án a csáktornyai asztalosmestereknél munka után járt, miközben délután 4 óra körül Vernik Rezső asztaloshoz is betért. Munkát ugyan itt sem kapott, hanem hogy üres kézzel megse hagyja el a műhelyt, az asztalon levő pénztárcából vett magához észrevétlenül 3 drb. 20 koronás aranyat. A tolvajt a csendőrség még aznap este elfogta az egyik helybéli korcsmában, mikor a könnyű módon szerzett pénzből épen delektálta magát italokkal. A pénz nagyobb részét megtalálták nála s tettét nem is igyekezett tagadni.

— **A perlaki önk. tűzoltó-egylet** által, f. hó 7-én rendezett táncestélyen a következők voltak szívesek fölülfizetni:

N. N. 4 K.; Dr. Zakál Lajos, Visnyics József 3—3 K.; Ebenspanger Miksa, Habus Mihály Hirschsohn Viktor, Herman János, Hajdinyák János, Kovács Rezső, Kramarics Viktor, Lange Kelemen, Lukacsics Miksa, Panacz Pál, Rabics Nándor, Solyomi Tivadar, Sipos Elek, Varga Jakab 2—2 K.; Fejér Károly, Hirschsohn Miksa, Megyeresy Géza, Maltersdorfer Vilmos, Dr. Szabó Zsigmond, Sosterics Pál, Varga János, Vuk József, Zala József, Sohár Kálmán 1—1 K.-át összesen 50 K. Fogadják a t. adakozók az egyesület köszönetét.

— **Jelmestély Stridón.** A stridói uriközönség egy része által f. hó 7-én rendezett jelmestélyestély minden tekintetben jól sikerült. Kicsinek bizonyult a vendéglő a megjelent nagyszámu vidéki és helybéli közönség részére. — Itt adjuk a megjelent hölgyek névsorát: Balogh Ferencz-né (Határórs) Bellec Edéné (Stridó) Benedikt Beláné (Csáktornya) Brodnjak Antalné (Stridó) Czuzek Istvánné (Vashegy) Csurgai N. k. a. (Stridó) Danitz Sándorné (Stridó) Fliszár Miklósné (Szentmárton) Földes Imréné (Szentmárton) Forintos Lajosné (Stridó) Görög Lajosné (Stridó) Grosch Jánosné (Stridó) Hidvégi Miksáné (Csáktornya) Hoffmann Jenőné (Szentmárton) Krampalits Józsefné (Stridó) Kovácsics Istvánné (Szentmárton) Major Teréz k. a. (Vizi-szt. György) Stern Miksáné (Stridó) Szauer Miksa (M. Szt. Márton) Varga Sándorné (Szelenecze) Weber N. né (Stridó) Zobay Mihályné (Stridó).

Sve pošiljke se tičuć zadržaja novinah, naj se pošiljaju na ime, **Margitai Jožefa** urednika Csáktornya,

Predplatna cena je:

Na celo leto . . . 8 kor.
Na pol leta . . . 4 kor.
Na četvert leta . . . 2 kor.

Izdateljstvo:

knjižara Fischel Filipova, kam se predplate i obznane pošiljaju.

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni, znanstveni i povučljivi list za puk

Pojedini broji koštaju 20 fill.

Obznane se poleg pogodbe i fal računaju.

Izlazi svaki tjeden jedenkrat i to: vu svaku nedelju.

Službeni glasnik: »Čakovačke Sparkasse«, »Medjimurske Sparkasse«, »Sparkasse Okolice Csáktornya«, i t. d.

Gospodarstvo.

Mladinska kolera.

II

V prvoj mojoj štivi jesem opisal s jednimi par rečmi ovoga nevarnoga betega, denes pako budem se v moji štivi razširil vu tem da okolneše opišem bakteriume, koje kugu mladinsku počmeju.

Povatelji još i den denes najvišekrat hudoj vodi, zločestoj hrani zrokuju betega, pak se čudiju, ako zvun toga, da njim hranu premeniju i brižljivo sasnaženoj posudvi daju friško vodu, pak ipak prehajaju mladina.

Drugda pak veliju, da njim je nešči dal zvoljno nekaj pojediti, da je nje nešči otrovil (ogifital), pak ako se susedom posvadi, ali se nemaju susedi dobro, ili ga je takovoga družinceta, koje je negda pošpotano bilo, no onda zasigurno je reč, da jeden ali drugi na sramotu je ogifital mladinu.

Vnogi put jesu već i rekla da velika vručina je zrok betegu. Nije sigurno ali more biti, da zrak i mokrina moreju nekaj imati vu tom betegu, ali nikak nemreju biti pravi i jedini zroki betegom, koleri, jer znamo da ne samo čez ljeto bere beteg nego v kojim goder letnim dobu, po deždjovnom vremenu ravno tak se širi kak po suhim i zima ravno tak nezapreči betega kak vručina.

Poznano je da ako gde taj beteg vun zide, na fletnoma čuda mladina betežna postaneju i pogineju pak ako betežna mladina med zdrave dojdju, onda i med ovimi razširiju betega. Iz ovih dvoh okolnostih su već zdavnja sumnjali nato, da jeden grabežljivi material zroči širjenje betega. Pak se samo objačila ova sumja, da se osvedočilo da po pohranjeju vu kugi poginjenoga mladenja mesa, krvi ili gnoju moči i vu zdravo živinče moči preseliti betega.

Ali zvan toga da su ljudi grabežljivi narav toga betega čim duže, s tem bolje prepoznali, ipak samo vu najnovišim dobi se znašlo, da zroki ovoga nevarnoga betega s prostim okom nevideče, nego samo s takvim glažom — koj na par stokrat na vekše kaže stvari, kak su je, videći gobe tojest bakteriumi su, koji se vu krvi i vu mokrini celoga tela i vu gnoju vu jako velikim broju nahadjaju.

Ovi bakteriumi su jako mali, pak ako je čez jali respeter gledimo, se budu za male punkte videli. Ako bi je što videl, bi mogel zapaziti, da ovi bakteriumi imaju zvekšinum takvu formu, kak piškote ili kak numera 8.

Talianski jeden vučeni professor je to vu letu 1878-ga prvič zapazil i opisal ove bakteriume, ali na glube on nije nje mogel prepoznati. Za njim je čast jednoga francuza, onoga, ki je za steklost znašel vračtvu, opisal narav ovoga betega.

Oni, koji imaju priliku viziterati krv i gnoja (lajnu) takvoga betežnoga živinčeta, dobro znaju da ovi bakteriumi se samo vu

letežnoga mladinceta krvi ili gnoja naharjaju.

Dakle poleg toga beteg samo tak more vun ziti i samo tak se more razširiti vu kojim mladinskim dvoru, ako se tam po kojim betežnim živinčetom ili po drugim putu donese bakterium.

(Drugiput dalje.)

Majczen Ferencz.

Zubače.

Neznam si premisliti, kak bi si jeden mali gazda mogel tuliko dopustiti, da i na zubače troši, frčka peneze. Jeden mali gazda, kojemu komaj na opravu dojde si tuliko vremena nemre zeti, da si zubače sam napravi. To verujem, da je na kakovim marofu treba kupiti ili na kakovim vekšim gospodarstvu, gde je vnogo treba, ali da jeden mali gazda kojemu je dosta 5—6 na ljeto, da i on kupuje, to je već ne porodu.

Ja mislim, da me svaki razme. To hočem povedati, da svaki gazda samo tuliko naj troši, kuliko mu je potrebno. Zubače su jednostavna stvar, pak ipak kuliko i kuliko gazdov, na mesto da si sam napravi rajše kupi.

Ako bi si, gda ima čas, sam napravil ga nika nebi koštalo.

Skrake ga dosti je vu šumi Laskova, klenova hrastova, ili makar iz popove munde. K sakomu komadu — zubačah je tre-

ZABAVA.

Nevolje na rate.

(Po EDER PÁLU: L. R. J.)

Grbec Andraš je srdito del si na glavu škrljaka. K susedu se je odpravil, da pogledne, kaj veru dela tam tak dugo njegovu žena. Tu je vreme za večerjati, a težaka človeka želudec, pak jako počuti to. Več je na kvaki držal ruke, kada je odprla vrata žena.

— Ej, dragi muž, kak lepu — robu ti imaju ovi Micekovi. Nju sam gledala do vezda. Ej, i mi bi mogli imati, ako bi spametni bili. Ali mi samo od dana do dana iz gotovoga živimo, zato nam navek tak tesno ide. To bi trebalo, i ono bi trebalo, kak falaček kruha, ali iz denešnjega nezide vun, pak zato nemamo. A ipak iz onoga maloga, kaj od dana do dana nutri dojde, kak lepo bi se nabralo pomalen na vekše peneze, za kaj bi si mogli kupiti. Naj, naj reči moj dragi. Vidim da se ti želudec pun-

ta. Prižgi si pipu dok izpušiš, takvu večerju ti napravim, da budeš me taki rajše poslušal.

To je Grbec Andraš od sebe ne jako veruval, ali zato je posluhnul navuk, jer med pušenjem i glada bolje pozabi človek. Kada je zalem fino restanu kašu sa cvirki pred njega dela žena, kak pravi kršćenik sa strplivostjom je gural ženino govorenje.

— Hej dragi, gda sam tam prek bila, ravno je tam bil gospon Šalomon. Znaš on stacunar iz varaša koj tak lepoga stacuna ima da takvi ljudi kak smo mi, niti nutri se naj ufali iti, pak evo on sam poišče siromake doma da njim pom re. I robu sobum donese, tak nosi za njim jeden trogar od hiže do hiže. Pak onda kak fina je ta roba! Bormeš se nečudim, da je Micekovića se pustila vu trgovinu. Kupila je celo balo platna, jedno balo siffona jednoga svilnoga i jednoga kažmerskoga rubca, sa čipkami furtofa, za dve oprave, takve ako pri Treziki da zešiti, budu i vu varašu za njom gledali. Pak onda išče kaj još? . . . Sa jedinom rečjom, na opravu za nekoje leto, a vu platni pak za pol življenje dosti Zado-

sta bude najedenkrat imala svega, pak znaš kaj bude platila? Na tjeden samo pet seksarov, razmeš samo pet seksarov! Naj se ne stanem od ovud, ako je ne istina.

Grbec Andraš je sa mirom sitoga človeka del doli žlicu, s rukavom se je na levo i desno zbrisal, pak i mustače složil, med tem si je pipu naphaval i po tihomu je rekel ženi.

— Im sa dnevi, tjedni pak makar i sa letmi more Micek dok živi, samo da bi tak da bi zasigurni bili i oni pet seksari. Gda je delo, si nekak človek priskrbi, ali vu zimi od kud iz pekla bi zmogel človek spod snega? A ta rata pak je takva, gda jedenkrat zaostane, onda već celu svotu za sobom vleče. Pogibeljna dretica ti je — to, lahko — se vtrgne i onda stem — bolje zatuče čoveka, čim njoj je vekši teret na kraju.

— No kajpak! Gospon Šalomon je ne gladen na onih pet seksarov, da bi čez jeden mesec mogel prez njih biti. Je sam povedal Micekovići, da ako polovicu splati more više kupiti na konto. A gde pak na pol zplačeuja novo konto odpre, on nije

ba jedna škraka, potrebna je jedna prečka u koju luknju navrtamo i potrebni su — zubci. Prečku je iz žilavoga drva treba napraviti. Čista prosto sa obričnjakom obdelati. Zatem zvrutati.

Zubce je takaj iz drva i to iz žilavoga moći napraviti. Na svetu je ne treba više oružja, kak jedna za tri krajcare kustura. Žnjom je moći zubce napraviti.

Kaj ne da je sve ne vnojo. Pak ipak ako kupimo 30 krajcarov košta, vu vnojih mestah i više.

Hej, pak kuliko vremena imamo mi po zimi! Več nam je dugčas od vnojo spanja smo mrtvežni, pak nam nedoide na painet, da vu letu budu nam i zubače potrebne. Jeli to nije greh?

Kak bi si lahko napravili zubače kuliko nam je treba. Sigurno je da bi se za škrake (zubačišće) već i vu jesen mogli poskrbeti.

Na svetu nikakovo znanje je ne potrebno k napravljenju jednih zubačah. Samo čednost, marljivost, i zubače su gotove. Još i fučkati si moremo poleg, tak nje je lahko napraviti. Pušiti, spominati takaj se moremo.

Probajte! Budete videli kak je dobro. Čovek taki bolšu volju dobi. Preide mu dugčas. Igra se, pak ipak si hasen dela.

Tak bi si lahko i drugo sve oružje napravili. Štil na motiku, rasuhe i t. d. to bi sve sa takvom igračom mogli si napraviti, kak bi se na vu leti lepo vidlo, da oružje je sa kojim delamo, smu sami napravili.

Ali kaj je glavno: ako je mi napravimo, je ne treba penoze za nje dati. To pak je vu sadašnjim siromaškim svetu velika stvar.

Sigurno da bi blaženeše delo včiniili, ako bi se sa takvim baratali, kak pak da bi lengarili. Ili morebiti gde pri kovaču ili šoštaru kakove bedarije poslušali, laži kakovih vandravcov. Ono kaj nigdar nije bilo pak nigdar nebu.

Spametnomu človeku se duri takov govor Rajše si kakov posel najde, pak si sa onim kratki čas. Ili ako vre ravno nikakov posel nema člja kakovu vrednuknji gu Te neposlušna laži vandravcov. Koje laži su još nikoga ne bogatim činile.

Kak sam rekel škraka, prečka zubci

(klenovi su jako dobri) kustura, obričnjak pak onda malo čednost, marljivosti i zubače su gotove.

Gdo neveruje naj proba!

L. R. J.

Kaj je novoga?

Gospodski razbojnik.

Vu Dr. Hüttler Karoly vračitelja stan ove dane predpoldanom umakne se jeden mlad človek. Za Kellner Žigmonda zoveju toga zapušćenoga človeka. Dvadeset i četiri ljet stari koma da je započel svojega stališa, apatikarski pomočnik je bil. Kada je domaćina razbojnika spazila, doktorovih 8 srebernih škatulic već je vu žepu bil imal. Po dugim preganjaju ipak su ga bili prijeli i na redarstvo odeguali. Pred redarskim činovnikom se vu žep segne, kak da bi svoja pisma bil nakanil iskati i na kratak čas se na zemlju sruši. Hüttler doktor koj ga bil zatužil, pregledne mladoga človeka i konstitira, da iz sublim zvanim otrovom se bil otrovil. Kvara trpeči doktor poljeg svega toga je njegov dobročinitelj postal. Pod dvorbu vzeme sit životnoga razbojnika i oslobodi njega od smrti. Sad vu areštanskom reštu leži.

Kradljivost.

Na koncu minučega meseca po imenu Sankl Jakob I. brežnog kotara stanovnik od Kohol Martina glubokovskoga stanovnika hiže ormara 2 zlate prstane i 4 korun gotovih penoz je vukral. Kradljivca je zandarstvo znašlo bilo.

Grof Degenfeld vu Ameriki.

Grof Degenfeld Jožef vu Debrecinu bivši veliki župan i preko tisačnoga reformatuškoga cirkvenoga kotara nadprovidnik februara 19 preko Fiume vu Liverpool, odonut pako vu Ameriku putoval bude. Grof četiri ali pet mesecov mudil se bude vu novem svetu i za ovo vreme pohodi sve velike reformatuške cirkve i s nalogom konventa nje svojega kotara cirkvi s jedini. Novu cirkvenu varmegiju vu preko tisačni kotar namestiju. Radi grof Degenfelda putovanje protuleto cirkvenoga kotara spravišće maja meseca na dvadesetpet dan su preneshi.

Radi hižne arende.

Vu Beču Währing zvanim varašu jedna stara žena sedemdeset šest ljet stara Nutzan Katarina i trideset pet ljet stara njezina kćerka sublim zvanoga otrova pile jesu zbog dvojnosti radi toga, da danas već bez stana ostale budu, kajti već dva meseca tomu da s kvartirnom arendom dužne jesu. Stara žena je vumrla, kći njezina pako je vumirala kad su nju vu špital peljali bili. Puca je bolesnička dvorjanica bila vu orsačkim špitalu, nego presiljena bila je ostaviti, kajti podjednim boluvala je. Od onoga vremena svojom materjum skupa su stradale i ovo je dopelalo nje na to, da su samoubojnice postale.

Hrvanje svetskog borača.

Iz Loudona, kak odonut telegrafiraju pred velike množine pukom hrval se je sveta ovoga glasoviti Hakenšchmit zvani, koga rusi za oroslana zoveju po imenu Ahmed Madrali strahoviti turčin. Hakenšchmit, koj je bez dvojbe najprveji hrvalac na svetu temeljtu je opravil svojim suprotivnikom. Pri prvjoj priliki ni čisto vu jednoj minuti na zemlju ga hiti, kod druge prilike tak strahovito hiti turčina, da njemu jednu ruku bil zdrobil Hackenschmit četerdeset osem jezer korun dobi — za preobladanost.

Smrtna nesreča.

Iz Szatnara javiju; da na Gilvais zvanim kolodvoru se smrtna nesreča pripetila. Zsoldoš Keresztély zvani zemeljski gospon postal je adovom. Zsoldoš najrm još vlak čisto nit nije postal i on skoči van iz kol i tak nesrečno opadne, da su njemu kotači glavu njegovu zevsema izdrobili. Nesrečnoga zemeljskoga gospodina mrtvoga plegli jesu van izpod kotačev.

Na pokvarjenim svojim putu.

Redarstvo ovo dane vu Budapešti na večer od jedne dobre familije narodjenoga mladoga človeka zadržalo je — za Nigrinyi Dezsőja zoveju dvadeset dve — ljet staroga mladiča. Njegov otec veliki tergovec bil je ovdi vu glavnom gradu Budapeštu kad je vumerl trideset jezer korun ostavil je svome sinu, koje medjutim doklam punoljetni bude, popilski sud čuva. Zločesto pajda-

strahom za jeden ili dva dni vremena. Povedal je, da je tjeden samo zato no da bude terminus, jer to je ksvakoj pogodbi potrebno, ali on ne gleda na jeden ili dva tjedne.

— Ali drugo veli pismo, a pred sudu samo ono govori a ne Micekovic.

— Ravno za pet sekserov bude k sudu hezal Šalamon.

— Ne za pet sekseri nego za Micekovec vrednost za telicu, znaš žena? Poznam ja dobro te gibuče štacunare, još od kad sam vu varašu foringašaril. I Gutičovomu kumu je to vtrglo šinjaka. Na rubce platno vuru i na prstene njim je otišla lepa krmljenka, telica pak i zadnja blazina. I tu je samo petdeset krajcarov bilo krivo. Opravu su ne hoteli doma zešiti, vu založenje je došlo platno, za platno je vura pak prstani išla, a zatim pak je opet bilo treba platno vu založenje deti, da se rata plati, kada je i to tam — ostalo, zaostala je i — rata jeden — dva tjedne, — jer čovek si živinče iz česa živi, nemre potepsti zbog pet sekserov. Samo na to je čakal sladkog govora štacunar. Mogel je osvedočiti kum

kak je hotel, da je drugo govoril pri pogodbi, pismo je svedočilo, pak je krmljenka i telica med bubnanjem marširala vu dvor štacunara i Gutiču kumu je malo došlo iz cene.

— Samo zato si zmisli to historiu, da nebi rad, kaj bi ja paštenu opravu nosila.

Stisnulo se je na taj govor pošteno srdce Grbec Andraša.

— Meni je žal? No, poslušni me Liza. Čuj samo od toga denešnjega dneva, svaki tjeden vu šparavec denem, dok budem mogel pet sekserov, ako budem i malo stradal vu hrani i vu pili. Tak dugo budem deval, dok bude Micek nosil vu žep Šalamonov pet sekseri, pak onda kada bude skup šuma Miceka vu mojim šparavcu, pred te sipljem i kupi si kaj si hočeš. Ali vu rate se nedam.

— Gda bude skup ta šumma!

— Kaj ne da se i tebi dugo vidi? Pa ipak vidiš šparavec ti nebezi k sudu, ako i zaostane rata.

— Lepo me batrivis!

— Još dalje idem Liza. Vezda smo v

protuletu vu delavnim vremenu: ako bude k ljetu sedob još doma Micekova telica, kaj ti iz šparavca nebude dosta, na ratu si moreš zeti, na kaj ti srdce želji.

Liza je kipela od srditosti, da je muž tak odredil, osobito pak kada jednu nedelju Micekovicu lepo opravljena vu novoj opravi došla vun. Samo onda je bila malo mirneša, kada je Micekovicu morala sa balom platna plaćati. Ravno tak je išla cela stvar kak njoj je muž od Gutočevih kumov povedal.

Došel je Božič. Pri susedu su ne klali. Na mesto toga je napre doslo balo platna i šifona lopo zašito za robače, kikle, vankušnice, no pak nekaj je i na ratu dospelo iz cene krmljenke. Po mladim letu je tak pod rukom već prodavati počela rubače pak vankušnice Micekovic. Ki pas bi mislii da je pet sekserov tak vnojo penoz. Hej, ar žima je zima! No ali bude drugač po zimi!

Pak je i drugač bilo. Ali samo ne tak kak si je Micekovicu mislii. Po jednim su lepo otišle lepe rubače, kikle vankušnice, ne je bilo već iz česa prešali pet sekserov na-

stvo ga doli spravilo iz pristojnoga njegovoga puta. Kralj je i već dvakrat kažnjen bil je takaj. Osim toga da načinjeni kvar nadomešćeni bude 2200, korun vtegnuli jesu iz njegovoga imetka. Sad ove dane vu Eötvös zvanoy vulici pri jednoj hiži zabavljaj se je s jednom pucom i vu jednim nepazljivim trenutku pokradne njezine drage kinče. Puca javi njega na redarstvu. Nigrija ove dane na večer detektivi vu Szondy vulici jednoj kafani ravno onda prijeli jesu kad se s cigani najbolje zabavljaj. Izkazalo se da vu ovom kasnešem vremenu ripečene kradljivosti takaj je on načinil.

Nadbiškop je dužen ostal.

Vu Rimu osobito pako vu vatikana krugu jako veliku izvanrednost i mutnoju načinilo je ovo dogodjenje, da jeden lažomazac vu nadbiškupskoj opravi, sebe za klevelandškoga nadbiškupa imenuval i svakojačke lažomaznosti načinil je. Vu oštariji najmre još prije toga pred tremi meseci, jeden tudjinac pogodio si je stana, koj vu zapisnu knjigu napiše: »Donkin klevelandski nadbiškop.« Ovaj isti si je tajnika takaj sobum dopeljaj, koj takodjer vu svećeničkoj opravi hodil je. Ova je napravio donesel, da s papum cirkvena dugovanja zeli vu red dovesti. Vu nadbiškupskoj opravi bil je. Na vratu debeloga zlatoga lanca je nosil, na kojem siloviti zlati križ visel je. Oštarijaš spripadnimi stroški medju tim obično je dužen ostal. Oštarijaš napokon počne sumnjivi biti, misleći, da času s nekakvim jednostavnim lažcom ima posla. Na pokon vu jednim lepim danu Donkina svojim tajnikom skupa je nestalo. Donkin kasnije vu jednu drugu rimsku gostionu se bil namestil, nego budući niti tamo nije platil, založi svojega debeloga lanca, iz kojega se videlo, da je iz brunca načinjeni. Nato je redarstvo njega zadržalo Donkina, akoprem lažomazni nadbiškop podjednim se tim odgovarjal, da on jedino samo vatikana intrikam postaj je, aldovom

tjedem. A zima se je ne žurila povlekla je, je na duge četiri mesece. Zaoštala je rate na jedenkrat se njim je na glavu vrhnuo, veliki dug. Od kud budu zeli forinte ako seksare uzemoreju?

Ne je još otišal sneg iz zemljah kada je sladki gospon Salamon vun dal »Brezu« odgnati iz Micekove štale i spraznil njim je hižu tak, da su ostali kak prst goli, i još od starih vkrej hičenih jopah je zebrao, koje su samo malo kaj bile vredne. Podrapaneši su postali Micekovi, kak su predi bli.

Pa još i jalne Lize srdce se je razzaostilo nad njimi, kada su tam stali vu vratu pak su se plakali za telicom.

— No kajli je dospelo žena? — pital nju je Grbec Andraš, kad je oči si brisajuč se obrnula vu dvor od vrat.

— Tam ženeju Micekovu Brezu.

Jednako je prama štali išla. Grbec je pomalem za njom držal.

Liza je odprla vrata. »Srna« je ravno preživajala pred jaslami i sa velikimi krotkimi očmi je zadovoljno gledala na svoju gazdaricu.

Liza njoj je prek prijela sinjaka i onak lepo sa ljubavjom je dela svoj obraz na gladku dlaku.

— Samo da si tu, mala moja kравica!

— A ja pak sem čez celu zimu ne del više vu šparavec, kak dve rate, — rek el je zmed vrat Grbec Andraš.

Fiskaliat radi vkanjivosti i rae svećenika, oprave nepravedne nošenosti je podigel proti njemu tužbu.

Mertvac vu bankeri.

Strašen pojav načinjen bil je ove dane poslje podne vu Budapešti vu magjarske penezni kancelariji. Hirsch Antal s jednim tajnikom, Gerő banke direktorom su iztragu bili držali vu Dorotya vulici jednim stanu. Gerőu na naglom zlo postane, omamleni s škripanjem zubmi na tepih se sruši. Doklam su doktora dozvali već nije bilo življenja vu njem. Nesrećnoga človeka srčni žlak je trefil.

Magjarski težaki vu stranjskoj zemlji.

Pomilovanja vredni jeden šereg ljudih došlo je tekućeg meseca 3. dneva na večer vu Čakovec, iz Pragerhofs strani s ob deset vuri. došavšim cugom. Stranom csongradvarmegjinskih — stranom pako bekessvarmegjinskih 70 magjarskih — delavcov putovalo je proti domu na orsačke stroške iz Tirola, iz tak zvanoga mesta Meran, kamo su bili s tim veselim ufanjem prekanjeni, da tamo dobru službu zadobili budu. Kak oni sami pripovedaju nego zvan toga vu njihovoj težačkoj knjigi takaj je tak bilo napisano, da k prekananju jednoga kanala pogodili su nje vu to ime, da za januara februara i marcijus mesece budu osegurani s poslom i to na taj način najmre da vu januaru mesecu svakdanašnju plaću imali imali budu 2 kor. 40 fillero, vu februaru 2 kor. 60 fill. vu marcijusu pako 2 kor. 80 fill-ercv ili pako od kubikmetra 50 fill. Mesto ove obećane platje dali su njim samo 2 korune za svakdanašnje njihovo težačko delo. Iz ove platje poljeg njihovoga pripovedanja nisu bili moguć živeti vu Meranu, budući tamo jeden kilogram kruha košta 40 fillirov, špeh, koja je njihova — navadna hrana bila, košta — 2 kor. četerdeset fillero, nadalje celi den — do kolena vu vodi morali su delati, od česa i vno-gi zbetežali jesu. Ovo posluvanje na nje gledač je nemogućuo postalo i presiljeni su bili težaki, ar za dimo putovati penez ne nisu imali spokornom molbom k kr. ministeriumu vu Budapešt se obrnuli, da ne nje na orsačkemi stroški milostiven bude dimo spraviti. Doklam je odlučenje od ministeriuma nazad bilo došlo, trajalo je osem danov i za ovo vreme magjarska gospoda, koja se Meranup o zimi zdržavaju, bili su tak dobrog srca ljudi, da su nje bili s hranom zdržavali, niti tuliko penez nisu imali, da bi svojoj domaćini lista mogli poslati. Ovaj žalosten karavan došel je februara 3. vu Čakovec odkud petoga vu jutro prama Kis Czell, Boba — Györa preko Budapešte s orsačkimi stroški s 26 fillero, doblenom platjom bili su spravljani k svojem domu. Ovd i vu Čakovcu 4 dneva za 26 fillero dobili su obeda nego zajutrek i večerja dober zrak bi njim bil, ako dobro srce imajući ljudi nebi se bili smilovali vrhu njih, koji za kratke pol vure 95 korun priskrbeli su za stran njihovo. Gospon Rosenberg La-još jednu veliku korpu kruha poslal je ovim siromaškim putnikom. Blaženi su bili takaj kad je svaki od njih dobil jednu korunu i osamdeset fillero. Jeden zmed njih je vu Čakovcu izbetežal, s kojim je jeden težak ovd ostal, dok žena njegovoga dojde po njega. Betežnik i njegov dvorjenik za ovo vreme svaki 3 korun, kaj vćini skupno 6 korun dobi iz skup nabrane svote na pomoć.

— Iz ovom prilikom pritekli jesu darezljivostjum: Čakovečka šparkassa 5 korun. Medjimurska i Čakovečke okolice zvane šparkasse svaka 4 korun. Fejér Jenő, Zrinnyi Viktor, Pecsonnik Otto Dekany Mihaly, Sztrahia testvérek, Rosenberg Richard, Bernyak Karoly, Mozes Bernat, Rosenberg Rezső, Vargha Volfgang, Hessel Jakab, Veisz Mikša, Graner Testvérek, mlajši Neumann Miksa, Székely Vilmos, Csakathurner Armin, Neumann Robert, Margitai Jozsef, Czukor György, Siska Iguatz, Friedl Jozsef, Dr. Volf Bela, Benedikt Bela, Horvath Antal, Pethő Jenő, Krasovetz Jožef, Nuzsy Matyaš svaki po 2 korune. Cvetkovics Antal, Palya Mihaly Hirschmann Adolf, Pulay Heinrich, Tömör Boldizsar, star. Heinrich Mor, Viasz Nandor, braća Mraz, Frasz Balazs, Hepp Ede, Belics Florian, Kipke Istvan, Polyak Dezső, Molnar Elek, Kristofics Karoly, Supertino I. Adamecz Karoly svaki 1 korunu. — Zrinji Mikloš 1 k. 50 fill. Masztnak Jozsef Klein Mor, Heiszig Ferencz, Czutus F. Hirs-sohn Zsigmond svaki 50 fillero.

Zadušeno dete.

Tekućeg meseca 3. dneva posljepodne Balasics Jožef kedveshegyiski stanovnik je vu Varazdinu bil, žena njegova pako na pol vure dalekoga zdenca je po vodu otišla, za to vreme je pet ljet staroga sineka i 4 mesece staroga Miskeca zvane sineka same ostavila na stanu. Na peći i oko peći je žena mokru opravu prestrla i de se oprava za to vreme dok ona nazad dojde, posušila bude, vu peći zakuri. Od jednoga komada oprava od vruće peći se bila vužgala, za kratko vreme i ostala druga takaj, od ovoga je zatim vu hiži veliki dim nastal. Stareši sinek je van odbežal nego 4 mesecov staro cecatno dete doklam je mati nazad bila došla, zadušilo se vu dimu.

Vojne dužnosti III. reda spunjenih slobodna ženitba.

Vu minucem ljetu vnoo nepotrebitoga posla zavdale jesu domobranskomu ministeriumu vu 1880. ljetu narodjenih i još na asentiranju nebiših sposobnjakov ženitbene njihove molbenice. Sad ove molbenice taki budu zvršene. Na kuliko domobranski ministerium ukupnomu občinskomu odborstvu svojom naredbom obavestil je: da 1880 ljetu narodjenih oni sposobnjaki, koji zbog asentiranja pred komišun radi trpeće neurednosti zadosta većinili nisu, bez ikakvoga dopušćenja moreju vu hižni zakon stupli

Gubona žrak. — Členna žitka.

1 m. maza.	1 m. cent.	kor fill.
Buza	Pšenica	15.20 —
Zab	Zob	11.20 —
Rozs	HRZ	11.00 —
Kukoricza uj	Kuruza nova	11.00 —
„ „ ó	„ stara	11.20 —
Árpa	Ječmen	11.20 —
Fehér bab uj	Grah beli	16.00 —
Sárga „ „	„ žuti	16.40 —
Vegyes „ „	„ zmešan	13.00 —
Lenmag	Len	16.00 —
Bükköny	Gráhorka	10.00 —
Tökmag	Košćice	17.00 —

Odgovorni urednik:

MARGITAI JOZSEF

MAGGI-ÍZESÍTŐ

páratlan a maga nemében és régóta jól bevált eszköz, hogy gyenge leveseknek, mártásoknak, főzelékeknek stb. egy pillanat alatt meglepő jó és erőteljes ízt adhassunk. -- Néhány csepp elegendő.

Kapható minden fűszerkereskedésben, csemege-üzletben és drogueriában. 534 29—

Úvegekben 50 fillértől kezdve. Eredeti üvegek olcsóbban utántölthetnek.

MAGGI-kitüntetések: 5 nagydíj, 26 aranyérem, 6 díszoklevél, 5 tiszteletdíj. Hatszor versenyen kívül, többi között az 1889 és 1900-iki párisi világkiállításokon, (Maggi Gyula bírálatot).

Kitűnő minőségű
♂ férfi- és női ♀
sárcipők
(galoschni)
jutányos áron kaphatók
Gráner
testvéreknél
Csáktornyan.

827 5-6

BRAZAY KÁLMÁN
SÓSBORSZESZ
KÉSZÍTMÉNYE.

NAGY ÜVEG ÁRA-2 KOR
KIS ÜVEG ÁRA-1 KOR

Használati utasítás
minden üveghöz
mellékelve van

620 7-52

AZ ANGOL KIRÁLY' 192
IV. KÁROLY 16. MÉRÜT
KLEIN ÉS SCHWARCZ

legnagyobb férfi-,
fiú- és gyermek- ruha-áruház.
Legolcsóbb és legjobb

bevásárlási forrás. Vidéki megrendelések
gyorsan és pontosan eszközöltetnek.
KÉPES ÁRJEGYZÉK INGYEN. I

592 23-52

Paprikás túró hordóban, friss sajtke-
szítés, svájci- és más túrók jutányos
áron adátnak el

I. Ettinger-nél,

Tejgazdaság Kaproncza.

Paprenog sira v lagvu, frísko sirenje,
švajcar-i drugé sire uz jeftinu cienu trži

I. Ettinger

mljekarna u Koprivnici.

648 2-5

A Richter-féle
Liniment. Caps. comp.

Horgony-Pain-Expeller
egy régi kipróbált házi szer, amely
már több mint 33 év óta meg-
bízható bodörzsölési alkalmaztatik
kiszáradt, száraz és megfázásnál.

Intés. Silányabb utazatok miatt
bevásárlásor óvatosságok le-
gyünk és csakis eredeti üvegek
dobozokba, a „Horgony” védjeggyel
és a „Richter” cégjegyzéssel fogad-
junk el. — 80 f., 1 k., 40 f. és 2 k.
árban a legtöbb gyógyszerárban
kapható. Főraktár: Török
József gyógyszerésznél
Budapesten.

Richter F. Ad. és t. larsa,
cseh és kir. udvari szallitók
Rudolstadt.

550 19-40

Egy esze jó tea kedvelője
o o o mindig csak o o o

INDRA TEÁT

kér, mely Kína, India és Ceylon leg-
finomabb teáinak keveréke. Valódi
csakis eredeti csomagolásban.

Főraktár:

MRAZ TESTVÉREK

fűszer-, csemege-, anyag-,
festék-, kőszén- és faszén kereskedése
CSÁKTORNÁN.

527 25-30

Csáktornyai Tárházak Részvénytársaság

1. évi március hó 1-én d. u. 2 órakor
Csáktornyan a társaság helyiségében

XII. rendes évi közgyűlését

tartja meg, melyre a t. c. részvényeseket ezennel
meghívja.

Azon részvények, kik azon megjelenni óhajtanak, kö-
telesek részvényeiket a meg le nem járt szel-
vényekkel együtt a Csáktornyai Tárházak
Részvénytársaság pénztáránál letenni.

Az alapszabályok 32. §-a értelmében a felügyelő-bi-
zottság által megvizsgált mérleg annak elen-
tésével együtt 8 nappal a közgyűlés előtt
Csáktornyan a társaság helyiségében bete-
kinthetős végezt közszemlére kitétetik

Csáktornya 1904.
február hó 14-én.

== Targysorozat: ==

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése az
elmúlt üzleti év menetéről, az 1903. évi
üzleti mérleg bemutatása, a tiszta nyeresé-
minkénti felosztása iránti határozat és a fel-
mentvény megadása.
2. A felügyelő-bizottsági tagok megválasztása.

650 1-1

Schicht-szappan

„szarvas”

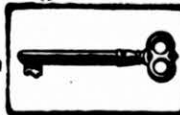
vagy

„kulcs”

jeggyel

legjobb, legkiválóbb s ennélgyors
legolcsóbb szappan. — Nincs
háros alkotórésztől mentes.

Mindenütt kapható!

!! Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy
minden darab szappan a „Schicht” névvel és
a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva. !!

919 36-*

Új porcellán üzlet Csáktornyan.

Van szerencsém Csáktornya és vidéke t. közönségének nagybecsű tudomására hozni hogy üvegüzletemben a **híres karlsbadi porcellán árukat** is bevezettem.

Üvegüzletemben tehát ezentul mindennemű **fényűzési, valamint mindennapi üveg és porcellánárúk** dús választékban, a **legjutányosabb** árban kaphatók.

Gyártok továbbá modern **kép- valamint tükörkereteket** is, melyeknek részletes mintái üzletemben a nagyérdemű közönségnek megtekintés végett rendelkezésre állanak.

Elvállalok mindennemű **üvegesmunkákat és javításokat**, úgy helyiségemben, valamint azonkívül is.

Korcsmárosok és vendéglősök bármikor üveg- és porcellánárukat csekélydíj mellett kölcsönbe kapnak.

Kiváló tisztelettel

TODOR R.-utóda.

614 24—25

Nova trgovina sa porculanskom robom u Csáktornya.

Cast mi je obznaniiti p. n. stanovnikom grada Csáktornya kao i okolice, da sam u mojoj glažnatoj trgovini sada i **karlsbadski porculan** uvezev.

U mojoj glažuti se može sada svakojački glažnata i porculanska roba za najfaliju cieniu dobiti.

Da ja pravim rame za kipe, zreale se možeju takaj u svakoj veličini dobiti.

Glažarsko delo preuzimam svakojako.

Krémari dobiju kod svake prilike glažnatu i porculansku robu za fal cieniu i posodu.

Sa štovanjem

R. TODOR nasl.

614 24—25

Globus műtrágya

keverék.

Tisztelt Gazduram!

Tudja Ön azt jól, hogy: ha nem vet, nem is arat.

Ha tehát Ön a rétvéről már az első évben dupla és a többi években az eddiginél három és négyszer nagyobb eredményt elérni kíván, akkor trágyázza réteit az én „Globus G. W.” műtrágya keverékkel.

Lóher „Globus M. J.”-vel trágyázva négy és ötször nagyobb eredményt ad az eddiginél.

Zab „Globus M. N.” trágyával trágyázva dupla zabot és dupla szalmát ad.

Továbbá tartok még tavaszi és őszi buza- és árpatrágyát, valamint szőlőtökének való trágya keveréket is.

Ezen kitűnő műtrágyakeverékek, melyeknek minden talajon jó hatásuk van — tavasszal a hóolvadás után a mellékelt használati utasítás szerint lesznek a földre elszórva.

„Globus” műtrágya keverék kizárólag csak nálam kapható, 100 klg. 12 K.

A „Globus” műtrágya keverékek használati utasítása i katasztrális holdra számítva.

Réttrágya: 100 klg. „Globus W. D.”-t kell tavasszal száraz időben elszórni.

Lóhertrágya: 100 klg. „Globus M. J.” lesz március hó első felében száraz idő alkalmával elszórva és esetleges vakondutások kiegyenlítettnek.

Zabtrágya: Szántás után 100—130 klg. „Globus M. N.” trágyát kell elszórni és ezután a zabot bevetni.

Nyári-árpa trágya: „Globus S. D.” az eljárás ugyanaz mint a zabnál.

Buza-, Rozs- és Téliárpatrágya: Kora március hóban száraz idő alkalmával 50—70 klg. „Globus M. T.” elszórandó.

Kukoricatrágya: Ha géppel vet, úgy a harmadik szántás után 100—130 klg. „Globus A. K. S.” kell elszórni és a megművelést szokás szerint folytatni, ha pedig kézzel vet, illetőleg töltésre dolgozik, úgy 100—130 klg. „Globus A. K. S.” lesz a már bevetett magra elszórva.

Szőlőtöke trágya: Kora tavasszal szórjon a tőkék sorába 100 klg. „Globus E. O.”, valamint közvetlen az első kapálás előtt is ismét 100 klg. „Globus E. O.”, mely trágyázás után a megművelést máskor folytatja.

Kiváló tisztelettel

Todor R.-utóda

Czégutalajdonos
623 7—9

Kraschovecz József Csáktornya.